

УДК 364.044.68

Лавриненко Д.Д.<sup>1</sup>, Балухтіна О.М.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> студ. гр. СН-211 НУ «Запорізька політехніка»

<sup>2</sup> канд. іст. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

## **ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДОПОМОГИ USAID В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ**

Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) – провідна установа уряду Сполучених Штатів Америки з виконання програм міжнародної економічної та гуманітарної допомоги. Бюджет USAID складає 325 млн дол. США [1]. Проєкти, в межах яких виділяється фінансування, є довгостроковими. Реалізація деяких з них може розтягуватися в часі на десятиліття, а надходження коштів в їхніх межах розраховане до 2029 року.

Починаючи з 1992 року, USAID надало Україні понад 3 млрд дол. допомоги – зазначено на офіційній сторінці посольства Сполучених Штатів у розділі «USAID».

Україна з 2022 року є найбільшим отримувачем допомоги від USAID. До початку повномасштабного вторгнення цей проєкт був спрямований на підтримку демократії та прав людини, але від початку війни фокус змістився в бік економічного відновлення та гуманітарної допомоги. З 2022 року і до кінця 2024 року Україна отримала 30,4 млрд дол. за програмою USAID: 9 млрд дол. у 2022 році; 19 млрд дол. у 2023 році та 5,4 млрд дол. у 2024 році [3]. Основні видатків припадають на наступні категорії: економічний розви-

ток, гуманітарну допомогу та демократію, права людини та врядування. Від 80% до 95% виділених коштів впродовж трьох років спрямовані на економічний розвиток, включно, з підтримкою середнього та малого бізнесів, відновлення критичної інфраструктури тощо.

Фінансування спрямоване на майже всі міністерства України, окрім, Міністерства оборони України та велику кількість державних служб та агентств; сотні селищних та міських рад по всій Україні. Підтримка надана сотням громадських та благодійних організацій, що займаються: культурно-просвітницькою (ТОВ «Українер», ГО «Хаші»), соціальною та журналістською діяльністю (ГО «Українська правда», ГО «Українське Телебачення Торонто»); незалежними журналістськими розслідуваннями (ГО «Слідство.Інфо», ГО «Канцелярська сотня»); національно-патріотичним вихованням (Молодіжна організація «Пласт – Національна скаутська організація України»); психологічною підтримкою ветеранів (ГО «Veteran Hub»); десятки університетів, переважно, у сфері кібербезпеки, серед яких і Національний університет «Запорізька політехніка»; сервіси ДП «Прозорро» та ДП «Дія». Надавалась підтримка сотням приватних бізнесів, державних установ та банків. Фінансову допомогу отримували комунальні підприємства та акціонерні товариства, що забезпечують критичну інфраструктуру по всій країні.

До прикладу, нижче наведено програми та проєкти, які фінансувались USAID: Програма підтримки відновлення України, Програма Місії USAID в Україні «Врожай», Програма сприяння громадській активності «Долучайся!», Проєкт «Забезпечення енергопостачання, підвищення стійкості та сполучення (SPARC)», Проєкт «Економічна підтримка України», Проєкт «Підвищення ефективності роботи та підзвітності органів місцевого самоврядування (GO-VERLA)», Проєкт «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE)», Проєкт «Молодь як провідник української національної ідентичності», Проєкт «Діяльність у рамках реформи державних підприємств України», Проєкт «Інвестиції для стійкості бізнесу» [2].

Виходячи з цього, зупинка програм USAID принесе і вже приносить відчутні проблеми недофінансування у державних сферах, що потребує виділення додаткових коштів з державного бюджету та створює критичну ситуацію для сотень громадських та благодійних організацій, які залишилися без основного джерела доходів, що може призвести до їх закриття. Блокування програм USAID негативно вплине у короткостроковій та довгостроковій перспективі, що точно не робить Україну стійкішою та сильнішою.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Проєкт USAID «Економічна підтримка України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://era-ukraine.org.ua/frequently-asked-questions-ua> (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.

2. Аналітичний портал «Економічна Правда» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://epravda.com.ua/finances/yaki-derzhavni-organi-ta-organizaciji-ne-otrimayut-koshti-cherez-prizupinennya-finansuvannya-usaid-spisok-802602> (дата звернення: 13.03.2025). – Назва з екрана.

3. Аналітичний портал «Слово і Діло» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2025/01/29/infografika/finansy/usaid-finansuye-ukrayini> (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.